

fondy podle § 92, odst. 3, č. 8 služ. řádu, a nikoli o trvání běžné podpory podle tohoto ustanovení služebního řádu povolené. Není tudíž podle ustanovení § 9, odst. 3, stanov pensijního fondu pochybnosti, že se o dnu smrti propuštěného zaměstnance v něm mluví jen jako o předpokladu, podle kterého se vypočítává částka běžné podpory, a že se vyměřením běžné podpory nic nemění na obsahu kárného nálezu vydaného podle § 92, odst. 3, č. 8 služeb. řádu, kterým byla běžná podpora přiznána jen na dobu nezaopatřenosti. Z toho vyplývá, že nárok na běžnou podporu zaniká trvale a nikoli jen přechodně, jestliže zanikla nezaopatřenost a tak se splnila rozvazovací podmínka, pod níž byla v kárném nálezu běžná podpora přiznána. Žalobkyně se domáhá běžné podpory jen za dobu, která následovala až po propuštění jejího manžela z nového zaměstnání, t. j. po 31. lednu 1935, takže ani sama nevyklučuje závěr, že by v době předcházející nebyla měla aspoň nejnutnější prostředky k výživě. Za toho stavu věci však jí byla běžná podpora žalovaným státem právem odepřena.

Čís. 16969.

Odpůrčí nároky (zák. č. 64/1931 Sb. z. a n.).

Jakmile bylo dílo chráněné původským právem již uveřejněno nebo k uveřejnění původcem určeno, lze exekucí zasáhnouti — mimo jiné případy uvedené v § 14 autor. zák. — též majetkové nároky z původského práva, které původce získal smlouvami o uveřejnění svého díla (na př. smlouvami nakladatelskými), a lze za podmínek odpůrčího řádu odporovati právnímu jednání dlužníka (původce), jímž převedl ony majetkové nároky (na př. nároky proti autorskému sdružení, pověřenému vybíráním honorářů za provozování rozhlasové a mechanické reprodukce uveřejněných hudebních a spisovatelských děl).

Záleží-li odporovatelné jednání dlužníkovy v jednotlivých jednáních (postup autorského práva, postup veškerých výnosů z něho, převod členství v autorském sdružení na třetí osobu), z nichž však žádným o sobě nebylo dosaženo odporovatelné skutkové podstaty, nýbrž teprve všemi jednáními v jejich celistvosti, nejsou odporovatelná jen jednotlivá právní jednání, nýbrž všechna jednání, jež k sobě patří.

(Rozh. ze dne 7. června 1938, Rv I 1454/38.)

Hudební skladatel R. byl do 1. října 1933 členem »Ochranného sdružení autorského«, kdy vystoupil. Poté postoupil svá autorská práva provozovací, rozhlasová, mechanická, jakož i veškeré výnosy uvedených práv postupní listinou ze dne 4. prosince 1933 žalované, své manželce. Ta uzavřela dne 9. února 1934 s »Ochranným sdružením autorským« smlouvu, již získala výnos z provozovaných R-ových děl. Žalovaná sama nebyla a nestala se členkou »Ochranného sdružení autor-

ského», nýbrž uvedené sdružení podle smlouvy převzalo pouze od 1. ledna 1934 zastupování žalované jako majitelky autorských práv R-ových v té době, kdy R. vystoupil. Již v době před vystoupením R-a vedla žalobkyně — jeho bývalá manželka — pro svou vykonatelnou pohledávku na výživném proti R-ovi exekuci zabavením a příkázáním k vybrání pohledávky více nebo méně 20.000 Kč resp. roční remunerace a podílu z provozování R-ových hudebních děl, t. řeč. autorského honoráře, který měl R. k 1. červenci, k 1. prosinci 1933, po případě k jinému dni roku 1933, nebo který mu vznikne v budoucnosti proti »Ochrannému sdružení autorskému«, jakož i zabavením nároku příslušejícího R-ovi proti uvedenému poddlužníku na vyplácení autorského honoráře, který měl povinný R. za poddlužníkem a který mu poddlužník vyplácí v pravidelných intervalech na základě vyúčtování. Ježto dopisem z 19. března 1934 oznámilo »Ochranné sdružení autorské« žalobkyni, že nemůže konati další poukazy ze zabavených pohledávek, ježto R. veškerá svá provozovací práva prodal žalované, domáhá se žalobkyně na žalované, aby byla prohlášena proti ní za neúčinná jednak právní jednání obsažená v uvedené postupní listině, podle níž R. postoupil žalované svá autorská práva provozovací, rozhlasová a mechanická k svým dílům hudebním a spisovatelským, jako i veškeré výnosy těchto práv, počínaje dnem 4. prosince 1933, jednak právní jednání, kterým dlužník převedl nárok na vyplácení ročních remunerací proti autorskému sdružení na žalovanou tím způsobem, že z tohoto sdružení dne 1. října 1933 vystoupil a že žalované postupem autorských práv umožnil, že ona sama vstoupila na jeho místě do »Ochranného autorského sdružení« na základě smlouvy z 9. února 1934 uzavřené s uvedeným sdružením, a dále aby byla žalovaná uznána povinna trpěti, aby žalobkyně uspokojila svou vykonatelnou pohledávku za R-em na základě smlouvy z 9. února 1934 uzavřené s uvedeným sdružením, a dále aby žalobkyně uspokojila svou vykonatelnou pohledávku za R-em na výživném měsíčně 500 Kč, počínaje dnem 30. března 1926 a dnem 11. srpna 1936 konče, které jí přísluší podle rozsudku krajského soudu v Č. ze dne 15. dubna 1927, a to z výtěžku autorských, provozovacích, rozhlasových i mechanických práv R-ových nehledíc na postup uvedených práv žalované podle uvedené listiny ze dne 4. února, zejména trpěti, aby žalobkyně vedla k vymožení dotčené své pohledávky exekuci na výtěžky R-ových autorských práv, to jest na podíl resp. roční remuneraci z provozování hudebních děl R-ových, to jest na t. řeč. autorský honorář, který již R-ovi nebo žalované vznikl nebo vznikne proti jmenovanému sdružení. Žalobě vyhověly soudy všech tří stolic, nejvyšší soud z těchto

d ů v o d ů:

Postupem, jemuž žalobkyně odporuje, byla listinou ze dne 4. prosince 1933 žalované R-em postoupena veškerá jeho autorská práva provozovací, rozhlasová a mechanická, jakož i veškeré výnosy uvedených

práv; tím nebyly míněny výnosy, na něž R. měl již nárok, nýbrž budoucí výnosy z autorského práva. Proto není odůvodněna výtku dovolání, že zmínka postupní smlouvy o výnosech byla hledíc na to, že R. neměl tehdy nárok na výnosy, bezpodstatná a bezobsažná.

Dovolání nemá tedy pravdu ani, pokud dovozuje, že postupu autorských práv R. nelze odporovati podle odpůrčího řádu, ježto podle § 14 zák. o autorském právu č. 218/1926 Sb. z. a n. bylo autorské právo R. nezabavitelné a že postupem tohoto práva nebyla tudíž žalobkyni způsobena újma v jejím právu na uspokojení exekucí. Jest ovšem správné, že odpor podle odpůrčího řádu směřuje k tomu, aby bylo vyrovnáno zkrácení odporujícího věřitele v jeho právu uspokojiti se z jmění dlužníkovou exekucí, a že proto pod jměním dlužníka, jehož se podle § 1 odp. ř. musí odporovatelné právní jednání týkat, lze rozuměti jen jmění dlužníka podrobené exekuci. To je uznáno souhlasně judikaturou a právní literaturou.

Není však správné, že v souzené věci jde o dlužníkovu jmění, jež bylo z exekuce jeho věřitele vyloučeno. Podle § 14 zák. č. 218/1926 Sb. z. a n. jest vyňato z exekuce jen původské právo samo, pokud přísluší původci, jeho dědici neb odkazovníku, jest však bez omezení dovoleno vésti exekuci na rozmnoženiny a napodobeniny díla již uveřejněného a na všechny majetkové nároky z původského práva. Důvod pro ono omezení exekuce je v tom, že pouhé původské právo o sobě není majetkovým právem, nýbrž stane se jím teprve vůlí původcovou, totiž tím, že původce učiní z díla předmět majetkového zužitkování a za tím účelem je uveřejní, neb opět uveřejní rozšířením, provozováním, rozhlasem neb jiným způsobem. Právo takto uveřejniti původcovo dílo jest právo čistě osobní a s tou povahou původského práva nelze srovnati, aby původce mohl býti dohnán donucovacími prostředky svých věřitelů k tomu, aby odevzdal veřejnosti dílo, které pro veřejnost neurčil nebo které nepokládá ještě za dosti zralé. Teprve když bylo dílo již uveřejněno nebo k uveřejnění původcem již určeno, lze zasáhnouti exekucí — mimo jiné případy v § 14 autor. zák. vytčené — zvlášť též majetkové nároky z původského práva, tedy zejména ty nároky, jež získal původce smlouvou o uveřejnění svého díla, na př. smlouvami nakladatelskými; tu již nejde o zasažení do individuální sféry původcovy. V souzené věci odporuje žalobkyně právnímu jednání, podle něhož její dlužník R., hudební skladatel, postoupil žalované svá autorská práva provozovací, rozhlasová a mechanická k svým dílům hudebním a spisovatelským, jakož i veškeré výnosy těchto práv. Při tom se odporuje touže žalobou i právnímu jednání, kterým dlužník převedl nárok na vyplacení ročních remunerací proti autorskému sdružení na žalovanou tím způsobem, že z tohoto sdružení vystoupil a že postoupiv autorská práva žalované, jí umožnil, že ona na jeho místě do autorského sdružení vstoupila a pobírala roční remuneraci, připadající na díla R-ova za jejich další reprodukci provozováním, rozhlasem nebo mechanickým

zařazením. Podle zjištění nižších soudů se uvedená právní jednání stala a byla dlužníkem provedena k uskutečnění téhož úmyslu vyhnouti se závazkům proti žalobkyni, která vedla exekuci na jeho nárok proti autorskému sdružení na vyplacení ročních remunerací. Ježto tato odporovatelná skutková podstata nebyla dosažena žádným z těchto jednání o sobě, nýbrž teprve všemi jednáními v jejich celistvosti, nelze pokládati za odporovatelná jen jednotlivá právní jednání o sobě, nýbrž také celý řetěz jednání k sobě patřících. Žalobkyně se ani nedomáhá v žalobním petitu neúčinnosti jednotlivých právních jednání dlužníkových o sobě, nýbrž v jejich celistvosti, pokud byla společným prostředkem k dosažení majetkoprávního výsledku, který je uspokojení žalobkyně na újmu.

Dovolání proto nemůže míti úspěch, omezuje-li se na doličování, že jednotlivá právní jednání, zejména i postup autorských práv a vystoupení dlužníka ze sdružení autorského jsou s hlediska odpůřčího řádu nezávadná, ježto mají za předmět práva dlužníková exekuci nepodrobená. Rozhodnutí rozepře závisí v souzené věci na tom, zda právní jednání dlužníková nejsou v jejich celistvosti závadná, a jest zejména také při otázce, zda bylo zasaženo jmění dlužníka podrobené exekuci, hleděti k majetkoprávnímu výsledku, jenž byl všemi naříkanými právními jednáními dosažen. Posuzuje-li se věc s tohoto hlediska, nemůže býti pochybno, že na žalovanou nebylo převedeno ani převedeno býti nemělo individuální právo R-ovo rozhodnouti se, zda neuveřejněné dílo má býti uveřejněno neb opět uveřejněno, nýbrž že naříkanými právními jednáními měl býti dosažen a také dosažen byl převod majetkových nároků R-a proti autorskému sdružení, pověřenému vybíráním honorářů za provozování rozhlasové a mechanické reprodukce děl, jež byla již uveřejněna a proti jichž dalšímu uveřejňování provozováním a rozhlasovou neb mechanickou reprodukcí nebylo se strany R-a námitek. Ježto však v té příčině jde o nároky majetkoprávní z původských práv, na něž byla exekuce podle § 14, odst. 2, zák. č. 218/1926 Sb. z. a n. dovolena, lze právním jednáním dlužníkovým, jímž byly ony nároky převedeny a ze zásahu jeho věřitelů vyňaty, za podmínek stanovených v odpůřčím řádu odporovati v jejich celistvosti a jednotné souvislosti, nesoucí se ke konečnému, žalobkyni poškozujícímu výsledku.

Dovoláním zdůrazňovaná okolnost, že šlo o budoucí výnosy z dalších reprodukcí R-ových děl, jímž mohl podle své vůle zabrániti důsledkem svých autorských práv, a že na žalovanou bylo převedeno i toto právo R-ovo, nemůže vyloučiti uplatňovaný odpůřčí nárok žalobkyně. Ze zjištění nižších soudů plyne jasně, že šlo jen o formální postup, aby byl uskutečněn úmysl dlužníka, aby na žalovanou mohly býti převedeny jeho zabavené nároky proti autorskému sdružení z inkasa honoráře, aniž v reprodukci jeho děl mělo nastati nějaké omezení. Nabyla-li žalovaná tím — ovšem formálně — také práva rozhodovati o dalších reprodukcích R-ových děl, plyne z toho jen, že se odpůřčí

žaloba nemůže dotýkati výkonu toho práva, čehož také nečiní, naproti tomu zůstane odpůrčí nárok na výnosy z reprodukcí děl nedotčen; neboť je nepochybné, že nelze vyloučiti odporovatelnost právního jednání jen tím, že se k právním účinkům právního jednání, jež lze zvrátiti odpůrčí žalobou, přibere ještě další právní účinek, jež tímto způsobem zvrátiti nelze.

Žalovaná se nemůže dovolávati ani toho, že naříkaným právním jednáním byl uspokojen její nárok na zaplacení 30.000 Kč zapůjčených R-ovi. Nejvyšší soud vyslovil a odůvodnil již opětovně, zejména v rozhodnutích č. 3567, 9813 a 16612 Sb. n. s., že i mimo konkurs lze odporovati, a to podle § 2 odp. ř. — zajištění neb uspokojení pravé a splatné pohledávky, bylo-li provázeno pletichami. Jak nejvyšší soud rovněž již dovodil v rozhodnutí č. 16612, jest tomu tak nejen tenkrát, přivodil-li dlužník uměle ve srozumění s uspokojeným neb zajištěným věřitelem dřívější splatnost dluhu, nýbrž vždy, jestliže uspokojením neb zajištěním byl předstižen jiný věřitel a předstižení bylo umožněno lstivým jednáním, vykonaným ve vzájemném dorozumění dlužníka a věřitele, jemuž bylo nadržováno. Tento předpoklad je také v souzené věci splněn. Zjistilyť nižší soudy, že nárok R-ův na výnosy autorských práv proti autorskému sdružení byl již zabaven exekucí žalobkyně a že R. právě z tohoto důvodu ze sdružení autorského vystoupil a tak umožnil převod zabavených nároků na žalovanou, která k tomuto jednání dala souhlas, ač o exekuci žalobkyně na R-ovy nároky u sdružení věděla.

Čís. 16970.

V exekuční věci, v níž zakročil jako vymáhající věřitel berní úřad, jest obsílka k rozvrhovému roku a rozvrhové usnesení doručiti též bernímu úřadu, třebaže byly doručeny finanční prokuratuře.

K uvedené vadě může soud vyšší stolice přihlížeti jen na rekurs dotčeného účastníka (státu). Není-li takového rekursu, musí rekursní soud, zařídív doručení onomu bernímu úřadu, s vyřízením rekursů jiných účastníků vyčkati až po podání rekursu berním úřadem nebo po uplynutí rekursní lhůty.

(Rozh. ze dne 8. června 1938, R I 602/38.)

Srov. rozh. č. 3616, 11693 Sb. n. s.

Rekursní soud z podnětu podaných rekursů zrušil z moci úřední rozvrhové usnesení prvního soudu i rozvrhový rok pro zmatečnost podle § 477 č. 4 a 5 c. ř. s., ježto obsílka k rozvrhovému roku ani rozvrhové usnesení nebyly doručeny bernímu úřadu v K., na jehož žádost jest na nemovitosti té zaznamenáno nadzástavní právo pro vyko-